

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kancleris Alminas Mačiulis
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius
Tel. 8 706 63 711
El. p. LRVkanceliarija@lr.lt

2015 m. rugpjūčio 20 d.

Dėl trečiųjų šalių specialistų ir įmonių vadovų imigracijos procedūrų

Viena pagrindinių verslo ir investicinės aplinkos gerinimo sričių išlieka trečiųjų šalių piliečių imigracijos reglamentavimo tobulinimas. Šiuo metu galiojantis teisinis imigracijos reguliavimas yra paremtas nacionalinio saugumo ir darbo rinkos apsaugos perspektyva. Palaikydami tiek LR vidaus reikalų ministerijos siekį užtikrinti šalyje nacionalinį saugumą, tiek LR socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, ginant darbuotojų Lietuvoje interesus, atkreipiame dėmesį, kad nėra institucijos atsakingos už ekonominę imigracijos politikos segmentą. Imigracijos potencialo Lietuvos ūkio plėtrai neišnaudojimas lemia, kad šalyje nėra skiriamas prioritetas aukštą pridėtinę vertę atnešančių įmonių ir specialistų iš trečiųjų šalių pritraukimui. Net vykstančios Migracijos departamento reformos kontekste yra kalbama tik apie institucinių funkcijų perdavimą Lietuvos policijai ir Valstybės sienų apsaugos tarnybai, bet nėra svarstoma, kokia turėtų būti Lietuvos imigracijos politikos vizija. Dabartinė Lietuvos imigracijos politika traktuoja visus imigrantus (tarp kurių ir investuotojai iš JAV ar Japonijos, taip pat Nobelio premijos laureatai) kaip potencialią grėsmę nacionaliniam saugumui.

Dėl nekonkurencingo imigracijos procesų reglamentavimo Pasaulio konkurencingumo reitinge gebėjimo pritraukti talentus kategorijoje Lietuva užima vos 129 vietą iš 144 valstybių ir lygiuojasi su tokiais valstybėmis kaip Makedonija, Moldova ar Libija. Šalies darbdaviai bei investuotojai taip pat jaučia neigiamą imigracijos procedūrų poveikį:

- 69% darbdavių trūksta kvalifikuotų darbuotojų („Spinter“ tyrimai, Visuomenės nuomonės tyrimas dėl darbo santykių reguliavimo taikymo praktikoje).
- 59% įmonių kvalifikuotų darbuotojų trūkumas užkerta kelią tolimesnei verslo plėtrai („Spinter“ tyrimai, Visuomenės nuomonės tyrimas dėl darbo santykių reguliavimo taikymo praktikoje).
- Pastaruoju metu nepasitenkinimą nekonkurencingomis imigracijos procedūromis spaudoje vis dažniau reiškia besikuriančios žaidimų kūrėjų industrijos, startuolių bendruomenės nariai bei šalyje veikiančių paslaugų centrų atstovai.

2015 m. liepos 14 d. reaguodama į viešoje erdvėje kylantį šalies darbdavių ir investuotojų nepasitenkinimą imigracijos procedūromis LR Prezidentūros Kanceliarija inicijavo ekspertinį pasitarimą, kuriame dalyvavo Vidaus reikalų ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų, Lietuvos darbo biržos, Migracijos departamento ir kitų suinteresuotų institucijų bei darbdavių ir investuotojų atstovai. Pasitarime buvo nuspręsta iki rugsėjo 1 d. įgyvendinti šiuos LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (DUTP) pataisų nereikalaujančius pakeitimus:

- Nustatyti konkurencingą aukštos profesinės kvalifikacijos pripažinimo ES Mėlynosios kortelės tikslais tvarką:
  - Vykdėti efektyvesnę aukštojo mokslo diplomo vertinimo ir pripažinimo tvarką, numatant Studijų kokybės vertinimo rekomendacijos (ne sprendimo) reikalavimą;
  - Įgyvendinti 5 m. profesinės patirties prilyginimą aukštai profesinei kvalifikacijai.
- Nustatyti konkurencingus ir įgyvendinamus kriterijus įgyti Nacionalinę vizą (D) užsieniečiams siekiantiems leidimo laikinai gyventi teisėtos veiklos pagrindu.
- Sudaryti sąlygas užsieniečiams esant Lietuvoje įgyti ES Mėlynąją kortelę:
  - Išduoti ES Mėlynąją kortelę užsieniečiams, esantiems Lietuvoje Šengeno vizos (C) pagrindu.
- Įgyvendinti leidimų laikinai gyventi prašymų nagrinėjimo skubos tvarką:
  - Laikytis DUTPĮ nustatytų bendrosios ir skubos tvarkos terminų;
  - Užtikrinti, kad prašymai dėl leidimo laikinai gyventi nagrinėjimo nebūtų atmetinėjami nepagrįstai, o vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka.
- Vykdėti efektyvesnę komunikaciją suprantamai pateikiant informaciją apie imigracijos procedūras internete.

Palaikome šiuos LR Prezidentūros inicijuotus DUTPĮ įgyvendinimo pakeitimus, optimizuojančius imigracijos procedūras, todėl labai svarbu, kad pakeitimai būtų įgyvendinti laiku – iki rugsėjo 1 d. Toks reagavimas į esamas imigracijos problemas yra sveikintinas ir rodo, kad yra atsižvelgiama į šalies darbdavių ir investuotojų išsakomas problemas. Be to, tai padės gražinti imigracijos procedūrų reglamentavimą į patenkinamą lygį. Tačiau Lietuvai siekiant tapti konkurencingai ir moderniai valstybei, reikalingas imigracijos procedūrų reglamentavimas, orientuotas į aktyvų talentų pritraukimą. Todėl atkreipiame dėmesį, kad siekiant realių imigracijos reglamentavimo pokyčių tai pat būtina šios LR Seimo rudens sesijos metu:

- Vykdant Migracijos departamento reformą, išskirti policijos įgaliotoje institucijoje padalinį, atsakingą už ekonominės imigracijos politikos formavimą ir įgyvendinimą, kuris skirtų prioritetinį dėmesį aukštą pridėtinę vertę atnešančių specialistų, įmonių vadovų, investuotojų prašymų nagrinėjimui.
- Ne mažiau svarbu inicijuoti DUTPĮ pataisas, pagal kurias būtų optimizuojama leidimų laikinai gyventi išdavimo tvarka teisėtos veiklos pagrindu:
  - Sukuriamos keturios atskiros procedūros užsienio įmonių vadovams, investuotojams bei reglamentuojami į Lietuvą perkeliamų įmonių atvejai ir sudaromos palankios sąlygos veiklą siekiančioms vystyti aukštą potencialą turinčioms įmonėms.
  - Sudaromos sąlygos užsieniečiams, įgyjantiems leidimus laikinai gyventi teisėtos veiklos pagrindu, įgyti teisę atsivežti šeimos narius.
  - Atsisakoma praktikoje sunkiai įgyvendinamų reikalavimų leidimui laikinai įgyti (pavyzdžiui, reikalavimo įdarbinti mažiausiai 3 lietuvius arba užsieniečius, turinčius nuolatinį leidimą gyventi, įmonėje).

- Peržiūrima fiktyvių įmonių nustatymo tvarka, siekiant atsisakyti perteklinių ir neefektyvių kriterijų, kurie daro neigiamą įtaką Lietuvos konkurencingumui.

Esame įsitikinę, kad dabartinio imigracijos procedūrų reglamentavimo tobulinimas yra vienas pagrindinių šalies verslo ir investicinės aplinkos gerinimo prioritetų. Siūlomi DUTPĮ pakeitimai užtikrins kryptingą ir konkurencingą ekonominės imigracijos politikos vystymą, kuri ne tik paskatins naujų darbo vietų kūrimą, bet ir leis šalies darbdaviams vykdyti verslo plėtrą ir didins tiesioginių užsienio investicijų srautą.

PRIDEDAMA:

1. Pasiūlymai dėl LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pataisų nereikalaujančius pakeitimų.
2. Siūlomi LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir įgyvendinančių teisės aktų pakeitimai.
3. Kiti administracinę našumą mažinantys bei verslo ir investicinę aplinką gerinantys pasiūlymai.

Pagarbiai

Asociacijos Investuotojų forumas vykdančioji direktorė

Rūta Skyrienė

Asociacijos „INFOBALT“ vykduojantis direktorius

Paulius Vertelka

Lietuvos pramoninkų konfederacijos generalinio direktorius
Rainys

Gediminas

Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas

Valdas Sutkus

Lietuvos rizikos ir privataus kapitalo asociacijos valdybos pirmininkas
Gustainis

Simonas

PRIEDAS NR. 1

Pasiūlymai dėl LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pataisų nereikalaujančius pakeitimų

1. Efektyvesnė aukštojo mokslo diplomo vertinimo ir pripažinimo tvarka

PROBLEMATIKA

Siekiant įvertinti užsieniečio aukštojo mokslo diplomą, 2012 m. gruodžio 28 d. LR socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakyme Nr. A1-587 „Dėl Sprendimo dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ įtvirtinta nuostata, pagal kurią įvertinant užsieniečio aukštąją kvalifikaciją yra būtinas Studijų kokybės vertinimo centro (SKVC) nustatyta tvarka įformintas sprendimas dėl užsienio kvalifikacijos akademinio pripažinimo (sprendimas). SKVC sprendimo reikalavimas realią leidimų laikinai gyventi išdavimo trukmę prailgina 1 mėnesiu. Praktikoje svarbu patikrinti užsieniečio baigtos aukštosios mokyklos faktą, t.y. įvertinti aukštosios mokyklos statusą ir įsitikinti, jog diplomai yra tikrai, todėl šio tikslo įgyvendinimui SKVC rekomendacija yra optimali procedūra.

PASIŪLYMAS

Įtvirtinti nuostatą 2012 m. gruodžio 28 d. LR socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakyme Nr. A1-587 „Dėl Sprendimo dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties“, pagal kurią vietoje SKVC sprendimo būtų reikalaujama SKVC rekomendacijos dėl užsienio kvalifikacijos vertinimo. Tokiu būdu, mažinant administracinę naštą, būtų sutrumpinamos leidimų laikinai gyventi išdavimo procedūros nuo 1 mėnesio iki 1 savaitės. Sveikintina, jog SKVC sprendimo reikalavimo jau atsisakyta 2015 m. gegužės 6 d. Nr. 1V-367 LR vidaus reikalų ministro įsakyme „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymo Nr. 1v-329 „Dėl dokumentų leidimui laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje gauti pateikimo ir leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka arba registruotos partnerystės sutartis buvo sudaryta arba vaikas buvo įvaikintas tam, kad užsienietis gautų leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

2. 5 m. profesinės patirties prilyginimas aukštai profesinei kvalifikacijai ES Mėlynosios kortelės tikslais

PROBLEMATIKA

DUTPI, įgyvendindama 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos direktyvos 2009/50/EB dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą nuostatas (ES Mėlynosios kortelės direktyva), numato, kad aukštąją profesinę kvalifikaciją liudija aukštojo mokslo diplomai arba ne mažesnė kaip 5 metų profesinė patirtis. Šiuo metu galiojantys poįstatyminiai teisės aktai nenumato 5 metų profesinės patirties prilyginimo aukštai profesinei kvalifikacijai tvarkos. Dėl šios priežasties nėra įgyvendinamos ES Mėlynosios kortelės direktyvos ir DUTPI nuostatos. Nuostatos netaikymo problematika ypatingai jaučiama, esant IT specialistų trūkumui Lietuvoje, dėl kurio 2014 metais bemaž 500 darbo vietų liko neužpildytos. Rinkoje ne mažiau nei 40 procentų IT specialistų neturi aukštojo mokslo diplomo. Todėl darytina prielaida, jog beveik kas antram IT specialistui užkertamos bet kokios galimybės pasinaudoti šiuo metu patraukliausia aukštos kvalifikacijos specialistams ES Mėlynosios kortelės procedūra. Verta pabrėžti, jog tokiu būdu žalą patiria ne tik darbdavys ar specialistas, kuriam tenka naudotis iki 4 kartų ilgesnėmis procedūromis ir iš kurio atimama galimybė atsivežti šeimos narius, bet ir valstybė, kuri dėl

kiekvieno nepritraukto aukštos kvalifikacijos specialisto praranda ne mažiau nei 9000 eurų nesurinktų mokesčių kasmet.

PASIŪLYMAS

Įtvirtinti nuostatas 2012 m. gruodžio 28 d. LR socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakyme Nr. A1-587 „Dėl Sprendimo dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties“ ir LR vidaus reikalų ministro 2015 m. gegužės 6 d. Nr. 1V-367 įsakyme „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymo nr. 1v-329 „Dėl dokumentų leidimui laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje gauti pateikimo ir leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka arba registruotos partnerystės sutartis buvo sudaryta arba vaikas buvo įvaikintas tam, kad užsienietis gautų leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kurios nustatytų 5 metų profesinės patirties pripažinimo tvarką. Siekiant įgyvendinti ES Mėlynosios kortelės direktyvos ir DUTPĮ nuostatas, būtina atkreipti dėmesį, jog kitos ES šalys įgyvendindamos nuostatą numato lankstų reguliavimą, perleidžiant didesnę atsakomybę darbdaviui. Būtent darbdavys geriausiai gali tiksliai žinoti, ar specialisto profesinė patirtis tinkama dirbti aukštos kvalifikacijos darbą. Taip ne tik užtikrinamas teisės aktų įgyvendinimas, bet mažinama administracinė našta tenkanti valstybės institucijoms. Todėl siūlytina, kad įgyvendinant 5 m. profesinės patirties prilyginimą aukštai profesinei kvalifikacijai vykdytų įgaliota policijos institucija. Tuo tarpu profesinę patirtį pagrindžiančių dokumentų pavyzdžiais būtų laikomi tie patys dokumentai teikiami norint gauti leidimą dirbti, t.y. Sodros išrašas, mokesčių administratoriaus informacija, darbo, individualios veiklos ar paslaugų teikimo sutartys ir kt.

3. Nacionalinės vizos (D) išdavimas užsieniečiams siekiantiems leidimo laikinai gyventi teisėtos veiklos pagrindu

PROBLEMATIKA

Pagal šiuo metu galiojančią DUTPĮ redakciją, siekiant įgyti leidimą laikinai gyventi teisėtos veiklos pagrindu, įmonės, kurios dalyvis yra užsienietis, turi vykdyti veiklą Lietuvoje ne trumpiau nei 6 mėnesius. Tokiu atveju užsienietis iki dokumentų pateikimo leidimui laikinai gyventi pateikimo Lietuvoje gali gyventi tik Nacionalinės vizos (D) pagrindu. Remiantis 2004 m. rugsėjo 2 d. Nr. 1V-280/V-109 Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro įsakymu „Dėl dokumentų vizai gauti pateikimo, vizos išdavimo, taip pat ir vizos išdavimo pasienio kontrolės punktuose, buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laiko pratęsimo, vizos panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (Vizų aprašas), Nacionalinė viza (D) gali būti išduodama užsieniečiui, kuris periodiškai atvyksta į Lietuvos Respubliką dirbti ar užsiimti kita teisėta veikla ir kurio pagrindinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje. Esamas reglamentavimas neapibrėžia kriterijų Nacionalinei vizai (D) teisėtos veiklos pagrindu įgyti, tačiau praktikoje taikomi tie patys reikalavimai (išskyrus minimalų 6 mėnesių įmonės veiklos reikalavimą) kaip ir leidimui laikinai gyventi teisėtos veiklos pagrindu įgyti. Tokiu būdu užsienietis vos atvykęs į Lietuvą turi įsteigti juridinį asmenį, kuris turi atitikti ne tik įmonei keliamą aukštą 28 000 eurų nuosavo kapitalo (iš kurio ne mažiau kaip 14 000 eurų – užsieniečio investuotos lėšos) reikalavimą, bet ir iš karto privalo įdarbinti LR piliečius arba nuolat LR gyvenančius užsieniečius. Pradėti verslą (t.y. įsikelti į patalpas ir surasti tinkamus darbuotojus) neretai užtrunka daugiau nei metus. Užsienietis turi prisiimti didelę finansinę riziką, norėdamas įgyti tik Nacionalinę vizą (D) be jokios garantijos, kad vėliau įgis leidimą laikinai gyventi. Dėl šios priežasties pagrindu retai naudojamosi praktikoje ir ieškoma būdų jį apeiti, naudojantis kitais pagrindais

atvykti į šalį. Tai lemia, kad nepagrįstai apsunkinama leidimų laikinai gyventi išdavimo tvarka įmonių vadovams. Be to, toks reguliavimas iš esmės suvienodina leidimus laikinai gyventi ir vizas, nors abu dokumentai yra sukurti skirtingais tikslais: leidimai laikinai gyventi – gyvenimui Lietuvoje, o vizos – patekimui į Lietuvą. Verta paminėti, kad kitose valstybėse panašių problemų net nekyla, nes užsieniečiams, norintiems vykdyti teisėtą veiklą vietoje Nacionalinės vizos (D) iš karto išduodamas leidimas laikinai gyventi.

PASIŪLYMAS

Siekiant gerinti imigracijos procedūras potencialiems investuotojams ir įmonių vadovams, siūlytina sukonkretinti Vizų apraše esantį teisėtos veiklos pagrindą Nacionalinei vizai (D) įgyti, nustatant, jog užsienietis, siekdamas Nacionalinės vizos (D) šiuo pagrindu turi būti įsteigęs juridinį asmenį ir per vieną mėnesį nuo jo įsteigimo įdarbinti bent 1 darbuotoją. Paaiškėjus, kad po mėnesio įmonėje nėra įdarbintas nors vienas darbuotojas, Nacionalinę vizą (D) būtų galima panaikinti. Lanksti, konkurencinga ir tarptautinės užsienio praktikas atitinkanti vizų išdavimo tvarka ne tik pagerintų šalies verslo ir investicinę aplinką, bet ir užtikrintų, kad būtų įgyvendinamos LR teisės aktų nuostatos ir vykdomas skaidresnis imigracijos procedūrų įgyvendinimas.

PRIEDAS NR. 2

Siūlomi LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir įgyvendinančių teisės aktų pakeitimai

Leidimų laikinai gyventi išdavimas teisėtos veiklos pagrindu (DUTPĮ 45 str. ir LR vidaus reikalų ministro 2015 m. gegužės 6 d. Nr. 1V-367 įsakymas „Dėl leidimų laikinai gyventi tvarkos aprašo“)

Problematika	Pasiūlymai
Leidimų laikinai gyventi išdavimo tvarka teisėtos veiklos pagrindu sujungia tvarkas, kurios taikytinos atskirai įmonių vadovams ir investuotojams (akcininkams). Įmonių vadovais ne visada paskiriami asmenys, turintys nuosavo kapitalo įmonėje. Be to, neretai stambių įmonių dukterinės įmonės Lietuvoje yra formuojamos ne iš fizinio asmens, o iš steigėjo (t.y. juridinio asmens) lėšų. Savo ruožtu investuotojai (akcininkai) retai dalyvauja įmonių valdyme ir ne visada priklauso įmonių valdyboms. Dėl šios priežasties užsienio įmonių vadovams ir investuotojams sunku atitikti jiems keliamus leidimui laikinai gyventi ir ieškoma kelių juos apeiti.	Numatyti keturias atskiras leidimo laikinai gyventi išdavimo procedūras teisėtos veiklos pagrindu: a) Įmonių vadovams b) Investuotojams c) Įmonių perkėlimui d) Startuoliams
Lietuva yra vienintelė ES valstybė įmonių vadovams taikanti dvigubą nuosavo kapitalo (≥28 tūkst. Eur), tiek fizinio asmens privačiai investuotų lėšų (≥14 tūkst. Eur) reikalavimą.	Investuotų lėšų reikalavimas turi būti taikomas investuotojams, o ne įmonių vadovams. Nustatant tvarką investuotojams taip pat svarbu, numatyti, kokio tipo ir dydžio investicijos suteikia teisę į leidimą laikinai gyventi. Fiziniai asmenys dėl mokesčių sumetimų dažnai investuoja per kitus juridinius asmenis (pvz., holdingo įmones), todėl būtina atsižvelgti ir į netiesioginių investicijų galimybę. Ne mažiau svarbu ir teisingai apibrėžti investuotoją, kaip asmenį, kuris skyrė tam tikrą finansinį įnašą, bet neatlieka funkcijų susijusių su įmonės veikla ar valdymu.
Lietuva taip pat yra vienintelė ES valstybė nustačiusi minimalų įdarbintų LR piliečių ar nuolat gyvenančių užsieniečių LR skaičių.	Kadangi įmonei sukurti darbo vietas ir atrasti tinkamus žmones užtrunka ne vieną mėnesį, o kartais metus ar net ilgiau, siūlytina išduodant leidimus laikinai gyventi atsižvelgti į įmonės potencialą kurti darbo vietas per tam tikrą laikotarpį (pvz., 1-2 metų bėgyje) nepriklausomai nuo to, ar įdarbinamas užsienietis ar LR pilietis.
TUI tendencijos rodo, jog vis daugiau IT įmonių iš trečiųjų šalių nori perkelti savo veiklą į Lietuvą su esamu personalu, kartais siekiančiu net iki 400	Siekiant išnaudoti potencialą tapti TUI projektų regione lydere, pridėtinę vertę šalies ekonomikai ir įvaizdžio gerinimui turinčių įmonių perkėlimas turi būti reglamentuojamas specialiai tokiems atvejams numatyta

<p>darbuotojų. Kadangi teisės aktai atskiro reglamentavimo tokiems atvejams nenumato, taikomos kelios procedūros iš karto (pvz., ES Mėlynoji kortelė, Lietuvos darbo biržos sprendimas ir darbuotojų komandiravimas), lemiančios neefektyvų ir ilgą procesą.</p>	<p>procedūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nustatyti kriterijus, kuriais vadovaujantis įmonė galėtų perkelti savo veiklą (su turimu personalu ar jo dalimi) į Lietuvą; Numatyti išimtį, jog tam tikrais išskirtiniais atvejais LR Vyriausybė gali priimti sprendimą dėl įmonės perkėlimo, jei įmonė netenkina aukščiau paminėtų kriterijų; Visos įmonės personalo (ir jų šeimos narių), nepriklausomai nuo įmonėje užimamų pareigų, imigracijos procedūros būtų tvarkomos bendrai.
<p>Besikuriantis žaidimų kūrėjų sektorius ir sparčiai auganti startuolių bendruomenė iššaukė poreikį specialiai procedūrai, sudarančiai palankias sąlygas aukštą potencialą turintiems startuoliams vystyti savo veiklą Lietuvoje. Startuolių specifika pasižymi tuo, kad jie turi didelį potencialą generuoti aukštas pajamas ateityje, nepaisant to, kad neturi gausių finansinių išteklių esamuoju momentu.</p>	<p>Rekomenduotina suformuoti startuolių potencialą vertinantį komitetą, susidedantį iš verslo akseleratorių, rizikos ir privataus kapitalo sektoriaus bei šakinių asociacijų, atstovaujančių sektorius, kurioje vykdo veiklą startuoliai, atstovų. Esant teigiamoms komiteto išvadoms ir tenkinant formaliuosius imigracijos procedūrų kriterijus (pvz., užsienietis nėra teistas ir turi pakankamai lėšų pragyvenimui Lietuvoje) būtų išduodamas leidimas laikinai gyventi.</p>
<p>Užsieniečiai, atvykstantys teisėtos veiklos pagrindu, dažniausiai turi prisiimti didelius finansinius įsipareigojimus ir turi potencialą sukurti didžiausią pridėtinę vertę valstybei per sumokamus mokesčius ir sukuriamas darbo vietas, tačiau leidimas laikinai gyventi jiems išduodamas tik 1 metams. Negana to, užsieniečiams nėra sudaromos sąlygos atvykti iš karto į šalį su šeimos nariais ir tai juos atgraso atvykti gyventi į Lietuvą. Dėl šios priežasties jie renkasi kitas šalis.</p>	<p>Siekiant pritraukti užsieniečius atvykstančius teisėtos veiklos pagrindu ir paskatinti juos likti Lietuvoje, būtina prailginti išduodamo leidimo laikinai gyventi galiojimo trukmę nuo 1 iki 2 metų bei suteikti galimybę atvykti gyventi į šalį su šeimos nariais.</p>
<p>Esama fiktyvių įmonių tvarka labai apsunkina verslo vystymą:</p> <ol style="list-style-type: none"> Reikalaujama dokumentų, kurie neegzistuoja (pvz., profesinę patirtį arba kvalifikaciją būti įmonės vadovu patvirtinantys dokumentai); Reikalaujama įmonės konfidencialios informacijos (pvz., banko sąskaitų išrašai arba ūkinę veiklą patvirtinančios sutartys); Tvarka nepalanki įmonėms tik pradedančioms vystyti veiklą (pvz., IT startuolis kelis metus gali kurti produktą ir negeneruoti pajamų, bet tai nereiškia, kad įmonė nevykdo veiklos); 	<p>Būtina peržiūrėti fiktyvių įmonių nustatymo tvarką, atsisakyti perteklinių ir neefektyvių kriterijų, kurie daro neigiamą įtaką Lietuvos konkurencingumui. Siekiant užtikrinti konkurencingą verslo ir investicinę aplinką, būtina efektyvinti fiktyvių įmonių nustatymo tvarką didesnę dėmesį skiriant įmonių potencialui generuoti valstybei pridėtinę vertę per sumokamus mokesčius ir sukuriamas darbo vietas. Išskyrus specialų padalinį policijos įgaliotoje institucijoje, siūlytina vykdyti įmonės verslo plano įvertinimą.</p>

<p>d) Taip pat nustatyti griežti patalpų skirtų įmonės veiklai reikalavimai (pvz., praktikoje neretai IT įmonės vykdo veiklą be atskiro biuro ar nuotoliniu būdu).</p>	<p>Įgyvendinant tvarką, rekomenduotina sudaryti sąlygas įmonėms nustatytą verslo plano formą pateikti elektroniniu būdu, nurodant tam tikrus pagrįstai paskaičiuotus ateities rodiklius, įrodančius įmonės potencialą.</p>
--	--

PRIEDAS NR. 3

Kiti administracinę naštą mažinantys bei verslo ir investicinę aplinką gerinantys pasiūlymai

- Gyvenamosios patalpos reikalavimą užsieniečiui taikyti ne leidimo laikinai gyventi nagrinėjimo, o įforminimo procese;
- Grąžinti prieš tai galiojusią nuostatą, pagal kurią LR teisės aktų nustatyta tvarka užsienietis pasirinktinai galėjo įgalioti asmenį (ne tik advokatą) užpildyti prašymą leidimui laikinai gyventi;
- Įgyvendinus e. rezidento projektą Lietuvoje, suteikti galimybę užpildyti prašymą ir pateikti reikalingus dokumentus elektroniniu būdu;
- Numatyti procedūrą, pagal kurią policijos įgaliota institucija galėtų pati patikrinti užsieniečio teistumą ir įvertinti galimybes atsisakyti teistumo pažymos reikalavimo;
- Mažinti atotrūkį tarp aukštos kvalifikacijos specialistų ir kvalifikuotos darbo jėgos įdarbinimo procedūrų trukmės: efektyvinti ir trumpinti kvalifikuotos darbo jėgos procesų trukmę, taikant vieno langelio principą.